

Prie Svalios – literatūrinis lopšys, kūrėjų ir skaitytojų supamas

Šio rugsėjo vidurys Pasvalyje – kupinas literatūrinių bei kitokių „knygiškų“ apdovanojimų... Nors šįmet ir nesidalijome knygomis tradiciniame Knygų maininyke mugės metu, literatūra neliko pamiršta. Miesto šventę atidarė renginys, skirtas Bibliotekos premijos apdovanojimams. Čia, prie Antanėlio, pasveikinti ir tapusieji geriausiais metų skaitytojais.

Bet apie viską nuo pradžių...

Bibliotekos premija

Prieš dvidešimt penkerius metus Mariaus Katiliškio viešoji biblioteka įsteigė Bibliotekos premiją, kuria siekta įamžinti Mariaus Katiliškio atminimą – rašytojo, dirbusio Pasvalio viešosios valstybinės bibliotekos vedėju. Skaitymai rengiami kasmet, o kas treji metai skelbiamas meninės raiškos konkursas, kurio laureatams skiriama premija už rašto darbus, nagrinėjančius Mariaus Katiliškio kūrybą, atspindinčius Lietuvos kaimo dvasią, jo gamtą, darbo prasingumą. Taip pat – už originaliąją kūrybą (prozą, esė, dramą ir poeziją), tautosakos ir kitus kūrinius. Laureatams bei paskatinamųjų prizų laimėtojams šiais metais įteiktos piniginės premijos bei simbolinės dovanos.

Šių metų konkurso vertinimo komisija – pirmininkė, žurnalo „Šiaurietiški atsivėrimai“ redaktorė, Agnė Grinevičiūtė; sekretorė, Pasvalio Mariaus Katiliškio viešosios bibliotekos direktorė, Danguolė Abazoriuvienė; nariai: mokytoja Margarita Lužytė, vyresnioji bibliotekininkė Toma Mikalajūnaitė ir vyriausiasis bibliografas Sigintas Kanišauskas.

Šįmet 22 kūrėjai konkursui pateikė 24 darbus – daugiausia nuo 2012

Renginio vedėjas Faustas Petriškis, lyrinėmis dainomis apjungęs literatūrinius skaitymus.

Kategorijos „Darbai, susieti su Mariaus Katiliškio kūryba“ laureate tapo Pasvalio Petro Vileišio gimnazijos lietuvių kalbos ir literatūros mokytoja Regina Grubinskienė už rašinį originalia tematika „Kokias gėles mėgo Marius Katiliškis?“ Jame pateikiama išsami Mariaus Katiliškio novelių romane „Užuovėja“ minimų ar aprašomų gėlių analizė. Laureatė, beje, pati ne sykį yra buvusi šio kon-

2020-ųjų metų Bibliotekos premijos laureatės iš kairės: Kotryna Kraptavičiūtė (už poeziją), Aušra Lukšaitė-Lapinskienė (prozos, esė ir dramos kategorija) bei Regina Grubinskienė (kategorija „Darbai, susieti su Mariaus Katiliškio kūryba“).

skaidriu žvilgsniu į mus supančią aplinką.

Prozos, esė ir dramos kategorijos laureate komisijos sprendimu išrinkta joniškietė Aušra Lukšaitė-Lapinskienė už tris esė „Tarp praeities ir ateities“, „Kelyje (be Keruko)“ ir „Mokytojų kambario sindromas“. Kūriniuose jautriai, subtiliai ir giliai gvildenamos šiems laikams aktualios temos ir problemos, apimančios onkologines ligas, santykius su kitais ir savimi, darbą mokykloje ir atmosferą joje.

Paskatinamuoju prizų apdovanota Pasvalio kultūros centro kultūrinės veiklos koordinatorė Skirmantė Tirilytė. Ji konkursui pateikė eilėraščių ir eiliuotų interpretacijų pagal Marių Katiliškį. Skirmantės poezijoje šio rašytojo kūrybos motyvai įgyja naują pavidalą, prasmę ir aktualumą, taip tapdami mums dar savėsi bei artimesni.

Paskatinamasis prizas skirtas Vilniuje gyvenančiam kraštiečiui poetui, vertėjui Tomui Taškauskui. Jo eilėraš-

čiai – intelektualios, poetiškos kasdienybės refleksijos, teigiančios meilę gyvenimui. Tomas, pakviestas prie mikrofono, kaip visad sušildė *dūšių* tarmišką šneką – nors kasdien ir nebevartojama, bet širdy nešiojama...

Dar vienas paskatinamasis prizas – Pasvalio Petro Vileišio gimnazijos 3 klasės mokiniui Tomui Dževečkai, konkursui pateikusiam novelę „Baimė užmigt“, „Neatskleistos paslaptys“ ir „Irtamųjų trikampis“. Tai – nuo pat pirmo sakinio įtraukiantys, paveikūs kūriniai su įdomiais siužetais, pasižymintys puikiu stiliumi bei kalbos kultūra.

Geriausio metų skaitytojai

Jau antrą dešimtmetį Pasvalio Mariaus Katiliškio viešoji biblioteka ir jai priklausančios kaimo ir miestelio bibliotekos renka geriausią Metų skaitytoją iš trijų amžiaus grupių: vaikų, jaunimo ir suaugusiųjų. Jie tradiciškai

apdovanojami nacionalinės bibliotekų savaitės metu balandžio mėnesį. Taip atsidėkojama Pasvalio rajono bibliotekos lankytojams, bičiuliams, padėjėjams, mylintiems ir vertinantiems knygą bei bibliotekininkų – knygų saugotojų – darbą. Šįmet tradicijai laiką teko pakeisti dėl pavasarį paskelbto karantino. Miesto šventės metu geriausiems skaitytojams dovanoti dailininkės Leonoros Stravinskienės sukurti Knygos angelai – įteikti Pasvalio rajono savivaldybės mero Gintauto Gegužinsko.

Suaugusiųjų amžiaus grupėje Mariaus Katiliškio viešosios bibliotekos Metų skaitytojos vardas suteiktas Stasei Merkelienei – už ilgąmetę draugystę su Knyga, kuri lydi visą gyvenimą ir yra geros nuotaikos, idėjų ir džiaugsmo šaltinis. Rajono Metų skaitytoja – Vida Petronavičienė, Gulbinėnų kaimo bibliotekos skaitytoja, jai dėkota už aktyvų skaitymą, nuosirdų bendravimą ir savanorišką pagalbą savo kaimo bibliotekai.

Metų skaitytoja jaunimo grupėje – Kornelija Šulčiūtė, Pasvalio Petro Vileišio gimnazijos 2 gimnazijos klasės mokinė, Pasvalio skyriaus Jaunųjų konservatorių lygos pirmininkė. Korneliją bibliotekininkai išrinko už skaitymą ir meilę Knygai, už iniciatyvas, idėjas ir betarpišką bendravimą su Atviru jaunimo centru ir „Mono arba stereo“ erdve. Rajono Metų skaitytojos vardas – Rasuolei Dovidavičiūtei, Saločių kaimo bibliotekos skaitytojai. Vardas suteikiamas už meilę Knygai ir nuolatinį skaitymą, už bendradarbiavimą, aktyvią ir kūrybingą savanorišką veiklą bibliotekoje.

Vaikų amžiaus grupės Metų skaitytojai – Austėja Zdanevičiūtė ir Emilis Zdanevičius, Svalios progimnazijos 3 ir 6 klasės mokiniai. Šie vaikai išrinkti už smalsumą ir žingeidumą, atrastą skaitymo džiaugsmą ir meilę, savanorystę ir pagalbą bibliotekai organizuojant renginius. O rajono Metų skaitytojos vardas suteiktas Perlai Ma-

minskaitėi, Daujėnų pagrindinės mokyklos 5 klasės mokinėi – už pomėgį skaityti, tobulėti, už bičiulystę ir nuolatinį naudojimąsi Daujėnų kaimo bibliotekos paslaugomis.

Dviem bibliotekos bičiuliams, 2019 metais daug padėjusiems bibliotekininkams įgyvendinant įvairias idėjas ir projektus, skirti specialūs Pasvalio Mariaus Katiliškio viešosios bibliotekos prizai ir padėkos raštai. Tai – Karolina Grabauskienė, Pasvalio rajono savivaldybės administracijos strateginio planavimo ir investicijų skyriaus vyriausioji specialistė. Ji svariai ir aktyviai prisidėjo ruošiant ir įgyvendinant tarptautinius projektus, suteikiančius bibliotekai galimybę modernėti ir tobulėti. Taip pat – dailininkas, muzikantas Juris Baliūnas, kuriam dėkota už savanorišką iniciatyvą bibliotekoje, padėjusią lankytojams pažinti gerį ir grožį jo vedamose muzikos pažinimo pamokose.

Renginį apjungė mūsų krašto jaunuolių – renginio vedėjų Fausto Petriškio gitarai pritariant atliekamos poetiškos dainos bei K. Kraptavičiūtės skaitomos Mariaus Katiliškio kūrybos ištraukos. Bei literatūriškai sodri nuotaika... Kuriam Bernardo Brazdžionio – paminklų simboliškai grįžusio Lietuvon, Mariaus Katiliškio užuovėjos – nuolat šildančios – ir šiandienos kūrėjų. Šį gražų simbolių audinį pinančių...

Brėkšta AJOLYTĖ
Aidos GARASTAITĖS nuotr.

Paskatinamųjų prizų laimėtojai: Tomas Taškauskas (už poeziją), šalia – komisijos sekretorė Danguolė Abazoriuvienė bei pirmininkė Agnė Grinevičiūtė; Skirmantė Tirilytė (už poeziją, eiliuotas Mariaus Katiliškio interpretacijas).

metų. Tarp jų – 11 poezijos, 10 darbų prozos, esė ir dramos kategorijoje, trys kūriniai, nagrinėjantys Mariaus Katiliškio žodį. Tautosakos šiais metais, deja, pasigesta. Dalyvių geografija apėmė Pasvalį, Vilnių, Joniškį, Rokiškį, Panevėžį ir Biržus.

A. Grinevičiūtė, sveikindama laureatus, pasidalino komisijos įžvalgomis apie jų kūrybą bei kvietė perskaityti konkursinės kūrybos ištrauką. Apdovanojimai tapo jaukais skaitymais...

kurso komisijos nare. Ir klausytojams išgirsti jos kūrybą, ir pačiai R. Grubinskienei būti vertinamai – praturtinanti patirtis.

Laureate poezijos kategorijoje tapo kraštiečių Vilniaus universiteto studentė Kotryna Kraptavičiūtė. Jos eilėraščiai („Nuodėmė“, „Iki tamsos“, „Yra pajautos iš praeities“, „kas tavoji vėlė...“, „Kai temsta balandį“, „kadais tikėjom kriauklėje...“) išsiskyrė mitologinio prado ir mistifikuotų gamtos motyvų sampyna, estetinė pajauta,

Geriausio miesto ir rajono bibliotekų 2020-ųjų Metų skaitytojai (iš kairės): Vida Petronavičienė, Rasuolė Dovidavičiūtė, Stasė Merkeliene, Kornelija Šulčiūtė, Perla Maminskaitė.